

Lieta C-270/10

Lotta Gistö

(Korkein hallinto-oikeus līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās – 14. panta pirmā daļa – Savienības ierēdņu laulātā nodokļu rezidences noteikšana – Valsts tiesību akts, kurā ir paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru persona, kas ir trīs gadus uzturējusies ārvalstīs, vairs netiek uzskatīta par valsts rezidentu un viņai tādējādi vairs nav pienākuma maksāt nodokli pilnā apmērā

Sprieduma kopsavilkums

Eiropas Kopienu privilēģijas un imunitāte – Kopienu ierēdņi un darbinieki – Savienības ierēdņu laulātā, kas nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā, nodokļu rezidence

(Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 14. panta pirmā daļa)

Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 14. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz personas laulāto, kurš tikai tādējādi, ka šī persona uzsāk darbu Eiropas Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalsts teritorijā, kas nav dalībvalsts, kurā bija viņa nodokļu rezidence, minētajai personai uzsākot darbu Savienības dienestā, tiek pieņemts, ka viņa nodokļu rezidence joprojām ir šajā pēdējā minētā dalībvalstī, ja vien viņš pats nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā.

(sal. ar 22. punktu un rezolūciju daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2011. gada 28. jūlijā (*)

Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās – 14. panta pirmā daļa – Savienības ierēdņu laulātā nodokļu rezidences noteikšana – Valsts tiesību akts, kurā ir paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru persona, kas ir trīs gadus uzturējusies ārvalstīs, vairs netiek uzskatīta par valsts rezidentu un viņai tādējādi vairs nav pienākuma maksāt nodokli pilnā apmērā

Lieta C-270/10

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein hallinto-oikeus* (Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 27. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 31. maijā, tiesvedībā par prasību, ko iesniegusi

Lotta Gistö.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. Ž. Kāzels [J. J. Kase] (referents), tiesneši E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet] un M. Ilešis [M. Ilešis],

enerģētiskais P. Kruss Viljalons [P. Cruz Villalón],

sekretārs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

emotīvā rakstveida procesā,

emotīvā apsvērumus, ko sniedza:

- Somijas valdība vērda – J. Heliskoski [J. Heliskoski], pārstāvis,
- Igaunijas valdība vērda – M. Linntama [M. Linntam], pārstāve,
- Eiropas Komisijas vērda – I. Koskinens [I. Koskinen] un D. Martins [D. Martin], kā arī M. I. Martinesa del Perala [M. I. Martínez del Peral], pārstāvi,

emotīvā pāc enerģētiskā uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez enerģētiskā secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, kas sākotnēji bija pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi (OV 1967, 152, 13. lpp.) un pāc tam atbilstoši Amsterdamas līgumam – EK līgumam (turpmāk tekstā – “Protokols”), 14. panta pirmo daļu.

2 Šis līgums ir iesniegts tiesvedībā par prasību, ko cēlusi L. Jiste [L. Gistö], lai noskaidrotu, vai par 2007. gada taksācijas gadu vai arī bija pienākums Somijā maksāt ienākuma nodokli pilnā vai daļēji apmērā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Protokola 13. pants bija formulēts šādi:

“Kopienas ierēdņi un pārējie darbinieki maksā Kopienām nodokļus no algām un citas atlīdzības, ko tiem maksā Kopiena, saskaņā ar nosacījumiem un procedūru, ko pāc Komisijas priekšlikuma nosaka Padome.

Viņi ir atbrīvoti no valsts nodokļiem no algām un citas atlīdzības, ko viņiem maksā Kopiena.”

4 Protokola 14. panta pirmajā daļā bija noteikts:

“Piemērojot ienākumu nodokli, pašuma nodokli un mantojuma nodokli, kā arī piemērojot starp Kopienas dalībvalstīm noslēgtās konvencijas par nodokļu dubults uzlikšanas novēršanu, Kopienas ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kas tikai tādā, lai veiktu savus pienākumus

Kopienų dienest?, apmetas uz dz?vi t?d? dal?bvalst?, kas nav valsts, kurai vi?iem bijuši j?maks? nodok?i [kur? bija vi?u nodok?u rezidence], st?joties Kopienų dienest?, gan valsts, kur? vi?i faktiski dz?vo, gan valsts, kurai vi?iem bijuši j?maks? nodok?i [vi?u nodok?u rezidences valsts], pie?em, ka to past?v?g? dz?vesvieta [domicils] [joproj?m] ir valst?, kurai vi?iem bijuši j?maks? nodok?i [vi?u nodok?u rezidences valst?], ja t? ir Kopienų dal?bvalsts. Šis noteikums attiecas ar? uz laul?to, ja vien vi?š nav atseviš?i iesaist?jies algot? darb?, un uz apg?d?jamiem b?rniem, kas ir šaj? pant? min?to personu apr?p?."

Valsts ties?bas

5 1992. gada 30. decembra Likuma par ien?kuma nodokli [Tuloverolaki (1992/1535)] 9. panta 1. punkt? ir paredz?ts:

"Ien?kuma nodokli maks?:

1) attiec?gaj? taks?cijas gad? ikviena fizisk? vai juridisk? persona un interešu kop?ba, kuru domicils ir Somij?, vai mantojuma, kas atkl?jies Somij?, masa par Somij? un ?rvalst?s g?tajiem ien?kumiem (pien?kums maks?t nodokli piln? apm?r?);

2) attiec?gaj? taks?cijas gad? ikviena fizisk? persona, kuras domicils nav Somij?, un ikviena ?rvalstu juridisk? persona par Somij? g?tajiem ien?kumiem (pien?kums maks?t nodokli da??j? apm?r?)."

6 Š? paša likuma 11. panta 1. punkts ir formul?ts š?di:

"Tiek uzskat?ts, ka personas domicils ir Somij?, ja taj? ir t?s paties? dz?vesvieta vai ja vi?a taj? past?v?gi uzturas ilg?k par sešiem m?nešiem, turkl?t ?slaic?ga promb?tne neietekm? to, ka uztur?šan?s tiek uzskat?ta par past?v?gu. Tiek uzskat?ts, ka Somijas valstspieder?g? domicils ir Somij?, ja nav pag?juši tr?s gadi kopš t? gada beig?m, kur? vi?š ir atst?jis valsti, pat tad, ja vi?š nav taj? nep?rtraukti uztur?jies ilg?k par sešiem m?nešiem, ja vien vi?š nepier?da, ka attiec?gaj? taks?cijas gad? vi?am nav bijušas b?tiskas saiknes ar Somiju. Ja nav pier?d?ts pret?jais, p?c min?t? laikposma beig?m vairs netiek uzskat?ts, ka vi?a domicils ir Somij?."

Pamata lieta un prejudici?lie jaut?jumi

7 L. Jiste, Somijas pilsonē, 2003. gada pavasar?, kad vi?as v?rs uzs?ka str?d?t par tulkot?ju Eiropas Parlament?, kop? ar ?imeni apmet?s uz dz?vi Luksemburg?. Kopš t? laika Luksemburga ir Jistu laul?t? p?ra dz?vesvieta.

8 2007. gad? L. Jiste bija b?rna kopšanas atva?in?jum?, ko vi?ai bija pieš??ris b?rnud?rzs Turku (Somija), kur? vi?a str?d?ja par audzin?t?ju, un nebija atseviš?i iesaist?jusies algot? darb? Luksemburg?. Somij? vi?ai pieder daži v?rtspap?ri un vair?ki nekustamie ?pašumi, kas ieg?d?ti k? ieguld?jums, kuru vi?a iz?r?.

9 Lai noskaidrotu, vai attiec?b? uz 2007. taks?cijas gadu Somij? vi?ai joproj?m bija pien?kums maks?t ien?kuma nodokli piln? apm?r?, vi?a v?rs?s Keskusverolautakunta (Centr?l? nodok?u komisija), nodok?u p?rvaldes iest?d?, kas p?c nodok?u maks?t?ja l?guma var pie?emt saistošus iepriekš?jus nol?mumus nodok?u jom?. Sav? iepriekš?j? nol?mum?, kas pie?emts p?c L. Jistes l?guma, min?t? komisija nor?d?ja, ka vi?as nodok?u rezidence Protokola 14. panta noz?m? joproj?m esot Somij? un ka t?d?j?di, ?emot v?r?, ka vi?a Luksemburg? nav atseviš?i iesaist?jusies algot? darb?, vi?ai Somij? esot pien?kums maks?t ien?kuma nodokli piln? apm?r?.

10 Par šo lēmumu L. Jiste iesniedza apelācijas sūdzību *Korkein hallinto-oikeus* [Somijas Augstākajai administratīvajai tiesībsargājošajai iestādei].

11 Šī tiesa norāda, ka lietas atrisinājums atbilstoši Protokolam novestu pie tā, ka attiecīgajai personai tādēļ, ka tā ir apmetusies uz dzīvi Luksemburgā, tiktu piemērots nelabvēlīgs nodokļu režīms, jo viņai joprojām būtu pienākums maksāt nodokli pilnā apmērā Somijā, kurpretim, piemērojot valsts tiesību aktus, sākot ar 2007. gada 1. janvāri, taksācijas gadu, viņai būtu tikai ierobežots nodokļu maksāšanas pienākums šajā valstī.

12 Šādos apstākļos *Korkein hallinto-oikeus* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Protokola [...] 14. pants [L.] Jistes gadījumā ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši Protokola noteikumiem viņas nodokļu rezidence 2007. gadā joprojām bija Somijā, vai arī Protokols ir jāizprot tādējādi, ka šajā gadījumā tomēr dalībvalsts iekšējās tiesību akti galīgi nosaka neierobežotu nodokļa maksāšanas pienākumu dalībvalstī, šajā lietā – Somijā?”

Par prejudiciālo jautājumu

13 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Protokola 14. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz personas laulāto, kurš tikai tādēļ, ka šī persona uzsāk darbu Eiropas Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalsts teritorijā, kas nav dalībvalsts, kurā bija viņa nodokļu rezidence, minētajai personai uzsākot darbu Savienības dienestā, tiek piemērots, ka viņa nodokļu rezidence joprojām ir šajā pārdēvētajā dalībvalstī, ja vien viņš pats nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā.

14 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāievēro, ka Protokola 13. un 14. pants nosaka nodokļu kompetences sadalījumu starp Savienību un dalībvalsti, kura bija ierādā vai darbinieka nodokļu rezidence pirms darba uzsākšanas Savienības dienestā (skat. 1993. gada 25. maija spriedumu lietā C-263/91 *Kristoffersen*, *Recueil*, I-2755. lpp., 9. punkts, un 1993. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-88/92 X, *Recueil*, I-3315. lpp., 11. punkts).

15 Saskaņā ar Protokola 13. pantu Savienības ierādā un pārrīcē darbinieki maksā Savienībai nodokļus no algām un citas atlīdzības, ko tiem maksā Savienība, un tie ir atbrīvoti no valstu nodokļiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Kristoffersen*, 10. punkts).

16 Atbilstoši Protokola 14. panta pirmajai daļai, piemērojot jo īpaši ienākuma nodokli Savienības ierādā un pārrīcē darbiniekiem, kas tikai tādēļ, lai veiktu savus pienākumus Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalsts teritorijā, kas nav valsts, kurā ir viņu nodokļu rezidence, viņiem uzsākot darbu Savienības dienestā, gan valsts, kurā viņi faktiski dzīvo, gan viņu nodokļu rezidences valsts piemēro, ka viņu domicils joprojām ir šajā pārdēvētajā valstī, ja tā ir Savienības dalībvalsts (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Kristoffersen*, 9. punkts, un lietā X, 9. punkts).

17 No t? izriet, ka, piem?rojot min?t? 14. panta pirmo da?u, izcelsmes dal?bvalsts, kur? joproj?m ir ier?d?a vai darbinieka nodok?u rezidence, princip? saglab? kompetenci aplikt ar nodokli visus citus šo personu ien?kumus, iz?emot algas un citas atl?dz?bas, ko vi?iem maks? Savien?ba, un piem?rot vi??m ien?kuma nodokli, pat ja taj? nav vi?u faktiskais domicils (šaj? zi?? skat. 2003. gada 13. novembra spriedumu liet? C?209/01 *Schilling* un *Fleck?Schilling, Recueil*, I?13389. lpp., 31. punkts). J?dziena "ien?kuma nodoklis" noz?me Protokola 14. panta pirm?s da?as izpratn? ir nosak?ma atbilstoši piem?rojamo valsts ties?bu krit?rijiem (skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Kristoffersen*, 12. punkts).

18 Turkl?t no judikat?ras izriet, ka Protokola 14. pant? noteiktais kompetences sadal?jums tiktu apšaub?ts, ja ier?dnim vai darbiniekam b?tu iesp?ja br?vi izv?l?ties savu nodok?u rezidenci (skat. iepriekš min?to spriedumu liet? X, 12. punkts).

19 ?emot v?r?, ka saska?? ar Protokola 14. panta pirm?s da?as otro teikumu š? protokola noteikumi nodok?u jom? attiecas ar? uz Savien?bas ier?d?a vai darbinieka laul?to, ja vien vi?š nav atseviš?i iesaist?jies algot? darb?, min?t? laul?t? nodok?u rezidences noteikšana t?pat nevar b?t atkar?ga no attiec?g?s personas gribas.

20 No t? izriet, ka gad?jum?, k?ds tas ir pamata liet?, dal?bvalsts, kur? bija attiec?g?s personas nodok?u rezidence, pirms vi?as laul?tais uzs?ka darbu Savien?bas dienest?, saglab? kompetenci aplikt ar nodokli visus citus min?t?s personas ien?kumus, iz?emot algas un citas atl?dz?bas, ko maks? Savien?ba, ja vien vi?a nav atseviš?i iesaist?jusies algot? darb?.

21 Iepriekš izkl?st?t? interpret?cija nav pretrun? vienl?dz?gas attieksmes principam tikt?l, cikt?l no past?v?g?s judikat?ras izriet, ka no nodok?u viedok?a nevar uzskat?t, ka Savien?bas ier?d?i un darbinieki, k? ar? vi?u laul?tie, ja vien šie p?d?jie nav atseviš?i iesaist?jušies algot? darb? dal?bvalst?, kur? ier?dnis un darbinieks veic savus pien?kumus Savien?bas dienest?, ir t?d? paš? situ?cij? k? migr?jošs darba ??m?js, kurš apmetas uz dz?vi dal?bvalst?, kas nav vi?a izcelsmes dal?bvalsts (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Schilling* un *Fleck?Schilling*, 29. punkts).

22 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka Protokola 14. panta pirm? da?a ir j?interpret? t?d?j?di, ka attiec?b? uz personas laul?to, kurš tikai t?d??, ka š? persona uzs?k darbu Savien?bas dienest?, apmetas uz dz?vi t?das dal?bvalsts teritorij?, kas nav dal?bvalsts, kur? bija vi?a nodok?u rezidence, min?tajai personai uzs?kot darbu Savien?bas dienest?, tiek pie?emts, ka vi?a nodok?u rezidence joproj?m ir šaj? p?d?j? dal?bvalst?, ja vien vi?š pats nav atseviš?i iesaist?jies algot? darb?.

Par ties?šan?s izdevumiem

23 Attiec?b? uz pamata lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (piekt? pal?ta) nospriež:

Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, kas sākotnēji bija pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienų Padomes un vienotas Eiropas Kopienų Komisijas izveidi un pēc tam atbilstoši Amsterdamas Līgumam – EK Līgumam, 14. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz personas laulāto, kurš tikai tādēļ, ka šā persona uzsāk darbu Eiropas Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalsts teritorijā, kas nav dalībvalsts, kurā bija viņa nodokļu rezidence, minētajai personai uzsākot darbu Savienības dienestā, tiek pieņemts, ka viņa nodokļu rezidence joprojām ir šajā pēdējā dalībvalstī, ja vien viņš pats nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – somu.